

Barbara Zawadzka-Antosik

Czekanów, pow. Sokołów Podlaski

Informator Archeologiczny : badania 4, 161-162

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

CZARNORZEKI, pow. Krosno

Muzeum w Krośnie

Badania prowadził mgr Józef Janowski. Finansowało Muzeum Okręgowe w Rzeszowie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne, kurhanowe z okresu wczesnego średniowiecza.

Cmentarzysko znajduje się na płaskowyżu i na zboczach góry bez nazwy, łączącej się od strony północno-wschodniej z wyniesieniem skalnym, zwanym „Prządki”. Od strony południowej cmentarzysko ograniczone jest wyniesieniem skalnym, zwanym Sokolec, na którym znajduje się maleńki ogródek o nieustalonej jeszcze chronologii. Gródek oddalony jest około 1 km na wschód od zamku w Odrzykoniu, pow. Krosno. Na bardzo zalesionej przestrzeni, pomiędzy wzgórzem Sokolec a wyniesieniem „Prządki” rozlokowane zostało cmentarzysko, obejmujące ponad 100 kurhanów. Przebadano 4 kurhany.

Wymiary kurhanów:

kurhan Nr 1 długość 3,30 m, szerokość 2,50 m, wysokość 0,35 m,
kurhan Nr 2 długość 4,90 m, szerokość 3,28 m, wysokość 0,65 m,
kurhan Nr 3 długość 6,80 m, szerokość 3,20 m, wysokość 0,50 m,
kurhan Nr 4 długość 4,82 m, szerokość 3,00 m, wysokość 0,35 m.

W kurhanie 1 stwierdzono warstwę ciałopalenia z bardzo dużą ilością drobnych węgla drzewnych, przepalonych kamieni, bardzo drobnych, palonych kości oraz fragmentów ceramiki. W nasypie kurhanowym i w warstwie ciałopalnej stwierdzono 371 ułamków naczyń. W pozostałych trzech kurhanach stwierdzono skupiska popiołu koncentrujące się w centralnej partii kurhanu. W nasypach mogił stwierdzono dużą ilość węgla drzewnych. Nadto stwierdzono, że w sąsiedztwie kurhanów, zazwyczaj od strony północno-wschodniej znajdują się zagłębienia skąd wybierano ziemię do budowy nasypu kurhanowego.

CZEKANÓW,
pow. Sokołów Podlaski

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Barbara Zawadzka-Antosik. Finansowało P.M.A. w Warszawie. Drugi sezon badań. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne z XII—XIII w.

Przebadano 192 m² powierzchni cmentarzyska i odsłonięto 22 groby szkieletowe. Na terenie eksplorowanym, mimo znacznych zniszczeń, zachowały się fragmentarycznie obstawy grobów i bruki kamienne. Uległy częściowemu zniszczeniu i przemieszczaniu niektóre szkielety występu-

jące bezpośrednio pod brukiem, natomiast w znakomitym stanie zachowały się szkielety odsłonięte w głębokich jamach grobowych, a także, mimo wyjętych kamieni, niektóre spoczywające tuż pod powierzchnią. Potwierdza się układ rzędowych grobów, przeważnie zachodnia orientacja szkieletów oraz chowanie zmarłych w trumnach drewnianych.

Tegoroczne badania dały bardzo ciekawe rezultaty. Interesujące są zwłaszcza 5 grobów małych dzieci, w których znaleziono m.in.: jajko kurze złożone koło stóp dziecka oraz ozdobną zawieszkę z brązu w kształcie krzyża zamkniętego w kole. Prawie w każdym grobie znajdowały się przedmioty. Ogółem znaleziono ich 130 sztuk. Na uwagę zasługują: fragment ostrogi żelaznej (rzadkie znalezisko na tym terenie), zawieszka z muszli Kauri, okrągła płytką kościana z otworkami, szpila z kółkiem w pochewce z brązu, noże i krzesiwa żelazne, kabłączki skroniowe z brązu i cyny, ażurowe paciory brązowe, pierścionki i kółka z brązu, sprzączki żelazne i brązowe, kółka z kości, paciorki szklane, gwoździe żelazne i fragment drewna z trumny. Wystąpiło również kilka, charakterystycznych dla terenu Podlasie, naczyń glinianych, w tym jedno zachowane w całości.

Uzyskany materiał zabytkowy potwierdza datowanie cmentarzyska w Czekanowie na XII—XIII wiek. W roku bieżącym znaleziono również, poniżej poziomu występowania grobów, rozbite naczynie, które datować można na VIII w. Jest to jak dotąd odosobnione znalezisko na terenie cmentarzyska nie pozwalające wysnuwać szerszych wniosków.

Przewiduje się kontynuowanie prac w roku przyszłym.

CZERNIAK, pow. Mogilno

patrz epoka brązu

Stanowiska 3a i 3

CZERNIAK, pow. Mogilno

Muzeum im. Jana Kasprowicza
w Inowrocławiu

Stanowisko 4

Badania prowadził mgr Czesław Sikorski. Finansował WKZ w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna.

Stanowisko zostało wytypowane do badań przez Pracownię Archeologiczną PKZ w Poznaniu. Zlokalizowano je na terasie rzeki Noteć. W założonym na stanowisku wykopie warstwa kulturowa wystąpiła na głębokości 0,3 m. Miąższość jej wynosiła około 0,1 m. Zawartość stanowiły